

Stanowisko Nr 1/2021
Rady Miejskiej w Łomiankach
z dnia 21 stycznia 2021 roku

w sprawie zachowania integralności Województwa Mazowieckiego oraz utrzymania wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2027 dla regionu Warszawskiego stołecznego

Rada Miejska w Łomiankach wyraża swoje stanowisko w sprawie zachowania integralności województwa mazowieckiego i powstrzymania planów podziału województwa na dwa odrębne regiony oraz utrzymania wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2027 dla regionu Warszawskiego stołecznego.

Gmina Łomianki jest częścią mazowieckiej wspólnoty regionalnej, którą współtworzy wraz z innymi jednostkami samorządów terytorialnych od 1999 roku. Wysiłek i praca wszystkich mieszkańców Mazowsza przyczyniły się do dynamicznego rozwoju tego regionu na przestrzeni ostatnich dekad. Dzisiaj Mazowsze znajduje się w czołówce najsilniejszych gospodarczo regionów europejskich. Pomimo ogromnego postępu i rozwoju, który dokonał się na przestrzeni lat na terenie województwa mazowieckiego, nadal występują obszary wymagające ogromnego wsparcia finansowego na drodze rozwoju.

W naszej ocenie Mazowsze oraz jego mieszkańcy zasługują na dalszy zrównoważony rozwój, który niewątpliwie po realizacji planów związanych z podziałem, zostałby zagrożony. W naszej ocenie prezentowany pomysł podziału powinien zostać poddany szerokim konsultacjom, ponieważ nie wyrażamy zgody na arbitralne rozstrzygnięcie o naszym losie bez dania nam możliwości wypowiedzenia się w tak istotnej kwestii.

Miasta i gminy z województwa mazowieckiego budują dobrobyt swoich mieszkańców, działając wspólnie. Dynamiczny rozwój województwa mazowieckiego powodowany jest tym, iż w Warszawie i okolicach swoją lokalizację znalazło ok. 53 proc. Firm krajowych i zagranicznych. Wysokie dochody, które generuje obszar metropolitalny Warszawy, pozwalają na zasilenie budżetu całego Mazowsza. Dzięki tym dochodom możliwe jest utrzymanie wszystkich mazowieckich instytucji kultury, szpitali, dróg czy połączeń kolejowych.

Rada Miejska w Łomiankach wyraża zaniepokojenie konsekwencjami podziału województwa mazowieckiego na dwie odrębne jednostki administracyjne. Konsekwencje podziału będą niekorzystne i pociągana za sobą daleko idące negatywne skutki. Ekspertiści szacują, iż w wyniku podziału nowe województwo mazowieckie otrzymałoby zaledwie 13 proc. obecnych dochodów z podatku CIT, ponieważ 87 proc. dochodów z CIT Mazowsza generuje stolica i podwarszawskie powiaty. Według prognoz Mazowsze, z wydzieloną metropolią warszawską, stałoby się jedynym z najbiedniejszych regionów w Polsce. metropolia warszawska produkuje 80 proc. PKB województwa, co pozwala samorządowi dystrybuować środki z podatku CIT do regionów peryferyjnych. Główną konsekwencją podziału byłoby zbudowanie dwóch ułomnych województw. Jednego, które będzie województwem pozbawionym własnej masy dochodowej, czyli pozbawionym możliwości

utrzymania swoich dróg, szpitali i infrastruktury którą ma, drugiego - które będzie dodatkowo obciążone opłatami z tzw. janosikowego. Dwa województwa to również podwójna administracja rządowa i ogromne koszty związane ze stworzeniem i utrzymaniem bliźniaczej struktury organizacyjnej. To chaos administracyjny spowodowany podziałem – przerwanie ciągłości dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblu wojewódzkim, a w konsekwencji dezaktualizacja wszystkich dokumentów na poziomie powiatów i gmin, odwołujących się do dokumentów na poziomie wojewódzkim. To w konsekwencji konieczność ponownego negocjowania z Komisją Europejską.

Podział województwa to z dużym prawdopodobieństwem także kolejne wybory, które - jeśli ustawa zostanie przegłosowana – odbyłyby się jesienią. Powstaną dwa nowe sejmiki, do których wybralibyśmy po 36 radnych (obecnie sejmik mazowiecki liczy 51 radnych). Wynika to z ustawy o samorządzie. Zgodnie z jej zapisami, „w skład sejmiku województwa wchodzi radni wybrani w wyborach bezpośrednich w liczbie 30 w województwach liczących do 2 mln mieszkańców oraz po trzech radnych na każde kolejne rozpoczęte 500 tys. mieszkańców”. Reforma administracyjna podzieliłaby populację niemal równo na pół: województwo warszawskie liczyłoby 2,6 mln mieszkańców, zaś mazowieckie nieco ponad 2,5 mln. Powstaną obciążenia finansowe, którymi obarczone będą nowe byty administracyjne, koszty których można uniknąć, przeznaczając je na dalszy rozwój regionu.

Nowa perspektywa finansowa i dystrybucja środków – podział Mazowsza miałby poprawić dostęp do środków odległym od stolicy rejonom Mazowsza. Podział ten został dokonany na wniosek Ministra Rozwoju, z którym Polska wystąpiła w lutym 2016 roku. W celu poprawienia dostępu do środków dla odległych regionów województwa mazowieckiego, Komisja Europejska na wniosek Ministerstwa dokonała rewizji podziału województwa na dwa regiony statystyczne NUTS-2. Od 1 stycznia 2018 roku na mocy nowego podziału Warszawa i okoliczne gminy zostały wydzielone z województwa mazowieckiego, powstały regiony – Warszawski stołeczny i województwo mazowieckie. Podział ten stanowi podstawę dystrybucji środków europejskich.

Kolejny powód do niepokoju Rada Miejska w Łomiankach dostrzega w propozycji skierowanej w dniu 18 listopada 2020 roku na ręce Marszałka Województwa Mazowieckiego przekazane zostało pismo Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące Planu Rządu RP na zagospodarowanie całości alokacji dla regionu NUTS-2 Warszawskiego stołecznego w ramach dotychczasowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego. Ministerstwo poinformowało, że Warszawa i 9 okolicznych powiatów: grodziski, legionowski, miński, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni oraz wołomiński, decyzją ministra Tadeusza Kościńskiego zostają wyłączone z regionalnego wsparcia unijnego w ramach programu dla województwa mazowieckiego.

Warszawa wraz z dziewięcioma wymienionymi powiatami będą mogły ubiegać się o środki unijne jedynie w ramach niewielkiej, specjalnie przygotowanej puli tylko w niektórych programach centralnych. Na mocy tej decyzji ponad 3 mln mieszkańców Mazowsza straci szanse na uzyskanie dofinansowania inwestycji infrastrukturalnych realizowanych przez JST, między innymi budowa ścieżek rowerowych i pieszych, parkingów „parkuj i jedź”, oświetlenia, kanalizacji, boisk i placów zabaw, wsparcia dla żłobków i inwestycji poprawiających jakość powietrza. Nie będzie również możliwości starania

się o środki na działania prospołeczne, dotyczące wsparcia szkół, osób starszych, niepełnosprawnych i innych potrzebujących. Wykluczone z dofinansowania zostaną także podmioty lecznicze o zasięgu lokalnym i regionalnym, za który odpowiada samorząd województwa. Projekty te nie będą finansowane z programów krajowych, ponieważ znaczną część kwoty przyznanej dla metropolii warszawskiej rząd chce przeznaczyć na działalność badawczo-rozwojową. Projekty w tej dziedzinie są domeną dużych ośrodków badawczych, a nie niewielkich samorządów, które mają zupełnie inne, ale bardzo ważne potrzeby na rzecz poprawy jakości życia ich mieszkańców. Decyzja ministerstwa najbardziej uderzy w 69 podwarszawskich gmin, które - mimo że położone są blisko stolicy - borykają się z olbrzymimi potrzebami w zakresie infrastruktury. Pieniądzy z programów unijnych będzie jedynie ok. 150 milionów euro, to o 90% mniej niż w obecnej perspektywie finansowej na lata 2014-2020, w której udało się pozyskać około 1,5 miliarda euro.

Dla gmin metropolii warszawskiej wzrośnie także poziom obowiązkowego wkładu własnego z 20 do 60%, a środki będą rozdzielane przez rząd. Oznacza to mniej projektów unijnych, mniej inwestycji dla mieszkańców i utratę przez lokalną społeczność wpływu na to, jakie inwestycje chce u siebie rozwijać. Decyzja Ministerstwa oznacza także zahamowanie rozwoju metropolii warszawskiej. Nie wzięto pod uwagę zróżnicowania regionu stołecznego, palących potrzeb mieszkańców w zakresie infrastruktury i projektów społecznych.

Dla samorządów z regionu warszawskiego realnym wpływem na rozwój byłoby przekazanie przez rząd dodatkowych środków w wysokości 2,5 mld zł, dla obszaru metropolitalnego, tak aby można było wesprzeć jego biedniejsze części.

Dotychczasowa współpraca Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz gmin porozumienia metropolitalnego (Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego), od 2014 roku zaowocowała powstaniem nowych tras rowerowych, parkingów, placówek edukacyjnych, placówek społecznych, rewitalizowaniem zdegradowanej tkanki miejskiej, znacząca poprawą jakości powietrza w województwie, budową wielu odcinków dróg, placówek sportowych, dofinansowaniem dla licznych wydarzeń kulturalnych.

Rada Miejska w Łomiankach apeluje o zaprogramowanie środków w ramach NUTS-2 zarówno na poziomie regionalnym jak i centralnym, w ramach programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności.

W związku z powyższym Rada Miejska w Łomiankach postanowiła wyrazić swoje zaniepokojenie podejmowanymi działaniami na szczeblu centralnym w postaci powyższego stanowiska.